

НАЦІОНАЛЬНИЙ БАНК УКРАЇНИ

вул. Інститутська, 9, м. Київ, 01601, Україна
телефон: 0-800-505-240
факс +380 (44) 230-20-33, 253-77-50
e-mail: nbu@bank.gov.ua Код ЄДРПОУ 00032106

NATIONAL BANK OF UKRAINE

9, Instytutska St., Kyiv, 01601, Ukraine
phone: 0-800-505-240
fax +380 (44) 230-20-33, 253-77-50,
e-mail: nbu@bank.gov.ua

Банки України
Незалежна асоціація банків
України

Про роз'яснення з питань здійснення фінансового моніторингу

Національний банк України (далі – Національний банк) на численні запити банків щодо порядку відмови клієнтам від встановлення (підтримання) ділових відносин, проведення фінансової операції відповідно до статті 15 Закону України “Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення” (далі – Закон про запобігання легалізації), керуючись частиною восьмою статті 18 цього закону, повідомляє таке.

У частині першій статті 15 Закону про запобігання легалізації встановлені випадки, у яких суб'єкт первинного фінансового моніторингу (далі – СПФМ) зобов'язаний відмовитися від встановлення (підтримання) ділових відносин/відмовити клієнту у відкритті рахунка (обслуговуванні), у тому числі шляхом розірвання ділових відносин, закриття рахунка/відмовитися від проведення фінансової операції. Також банк має право відмовитися від проведення підозрілої фінансової операції.

У випадках, передбачених у частині першій статті 15 Закону про запобігання легалізації, банк зобов'язаний протягом одного робочого дня, а не пізніше наступного робочого дня з дня відмови, повідомити спеціально уповноважений орган (далі – СУО) про спроби проведення фінансових операцій та про осіб, які мають або мали намір відкрити рахунок/встановити ділові відносини та/або провести фінансові операції або з якими розірвано ділові відносини (закрито рахунок) на підставі статті 15 Закону про запобігання легалізації, а також про проведення фінансових операцій щодо зарахування коштів, які надійшли на рахунок такого клієнта, та про фінансові операції, у проведенні яких було відмовлено.

Також у частині першій статті 8 Закону про запобігання легалізації передбачено, що внутрішні документи з питань фінансового моніторингу

ДОКУМЕНТ СЕДНБУ АСКОД

Підписувач Матузка Ярослав Васильович
Сертифікат 3122842E6867E65404000000BD110000B92B0000
Дійсний до: 18.09.2021 09:39:18

Національний банк України

P/25-0006/32339
від 14.04.2021 19:34

повинні містити процедури, достатні для забезпечення ефективного управління ризиками, а також для запобігання використанню послуг та продуктів СПФМ для легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення.

Згідно з пунктом 24 розділу III Положення про здійснення банками фінансового моніторингу, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 19 травня 2020 року № 65 (далі – Положення № 65), внутрішні документи банку з питань протидії відмиванню коштів/фінансуванню тероризму (далі – ПВК/ФТ) розробляються банком з урахуванням вимог законів України, що регулюють питання ПВК/ФТ, Положення № 65, нормативно-правових актів Національного банку, Міністерства фінансів України, прийнятих для виконання та відповідно до цих законів, рекомендацій FATF, Базельського комітету з банківського нагляду, результатів національної оцінки ризиків та ризик-профілю банку, рекомендацій Національного банку та типологічних досліджень СУО.

Також у пункті 26 розділу III Положення № 65 встановлено, що внутрішні документи банку з питань ПВК/ФТ принаймні мають містити, зокрема, порядок дій стосовно відмови банку від встановлення (підтримання) ділових відносин/відкриття рахунку (обслуговування), у тому числі шляхом розірвання ділових відносин, закриття рахунку/відмови від проведення фінансової операції у випадках, передбачених Законом про запобігання легалізації.

Крім того, відповідно до пунктів 19 та 20 додатка 1 до Положення № 65 банк у договорах про надання послуг визначає необхідність інформування клієнтом банку про настання суттєвих змін у його діяльності (іншої інформації, що надавалася клієнтом банку) та встановлює процедуру отримання необхідних даних/інформації від клієнта (представника клієнта), зокрема шляхом встановлення відповідних обов'язків у договорах про надання послуг банку. Банк зобов'язаний визначити в умовах договорів про надання послуг право та порядок закриття рахунку клієнта банку на вимогу банку у випадках, передбачених у статті 15 Закону про запобігання легалізації.

Отже, ураховуючи вищезазначені вимоги законодавства України, відмова клієнту в обслуговуванні з подальшим закриттям рахунку, у тому числі у випадках ненадання документів чи відомостей для здійснення належної перевірки клієнта, має здійснюватися відповідно до статті 15 Закону про запобігання легалізації в порядку, визначеному внутрішніми документами з питань ПВК/ФТ, та з урахуванням умов, установлених у договорі з клієнтом про надання відповідних послуг. Також банк зобов'язаний повідомити СУО (із посиланням на відповідну підставу, передбачену в статті 15 Закону про запобігання легалізації) про осіб, з якими розірвано ділові відносини (закрито рахунок), протягом одного робочого дня, але не пізніше наступного робочого дня з дня відмови.

ДОКУМЕНТ СЕДНБУ АСКОД

Підписувач Матузка Ярослав Васильович

Сертифікат 3122842E6867E65404000000BD110000B92B0000

Дійсний до:18.09.2021 09:39:18

Національний банк України

P/25-0006/32339

від 14.04.2021 19:34

Водночас повідомляємо, що умовами договору між банком та клієнтом про надання банківських послуг, на думку Національного банку, можуть передбачатися окремі додаткові механізми для обмеження клієнта в користуванні рахунком, а саме: часткова відмова клієнту в обслуговуванні (зокрема відмова в наданні окремих послуг без повного припинення обслуговування цього клієнта) або припинення його (клієнта) обслуговування на певний період часу з подальшим поновленням надання банківських послуг після усунення підстав для відмови. Випадки, у яких можуть застосовуватися ці механізми, також мають передбачатися в договорі з клієнтом.

Просимо враховувати ці рекомендації у своїй практичній діяльності під час виконання функцій СПФМ.

Заступник Голови

Ярослав МАТУЗКА

Світлана Белікова
(044) 230 18 95

ДОКУМЕНТ СЕДНБУ АСКОД

Підписувач Матузка Ярослав Васильович

Сертифікат 3122842E6867E65404000000BD110000B92B0000

Дійсний до: 18.09.2021 09:39:18

Національний банк України

P/25-0006/32339
від 14.04.2021 19:34